

De werkzaamheden van de gezondheidszorg voor het schoolkind behoeven een meer verfijnde en systematische aanpak in de onderscheidene diensten ten einde het verband te kunnen opsporen tussen lichamelijke omstandigheden c.q. afwijkingen en de mogelijke schoolloopbaan van het kind. Dr. KRUISINGA vertrouwt erop dat het onderzoek van Dr. CRAMER inderdaad de nodige aanwijzingen zal opleveren voor het leggen van relaties tussen enerzijds het medisch onderzoek van het schoolkind en anderzijds diens prestaties op de school. In dat geval kunnen de schoolartsen het onderwijzend personeel meer passende adviezen geven over de begeleiding van het kind. Bovendien is het dan mogelijk de adviezen aan de schooladviesdiensten te intensiveren.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde TNO te Leiden en begeleid vanuit de Geneeskundige Hoofdinspectie van de Volksgezondheid. (*Persbericht Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid*, 22 februari.)

Ogen van veertig-plussers. — Alom in de wereld wordt door autoriteiten op het gebied van de oogheelkunde aan ieder die de leeftijd van veertig jaar heeft bereikt, de raad gegeven periodiek een algeheel oogheelkundig onderzoek te laten verrichten door een oogarts. Ook het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (N.O.G.) — de vereniging die alle oogartsen in Nederland vertegenwoordigt — wil in dit verband zijn stem laten horen, zich afvragend of de bevindingen van oogartsen inzake dit onderwerp wel voldoende bekend zijn.

In de tweede helft van het leven van de mens doen zich talrijke veranderingen voor in diens lichamelijke constitutie, die ook verband houden met de gesteldheid van de ogen. Vele van zulke veranderingen zijn voorspelbaar. Ze behoeven niet tot abnormale functionele tekortkomingen te worden gerekend, want men kan ze als ouderdomsslijtage normaal aanvaarden en er rekening mee houden in en buiten het dagelijkse werk. Met name geldt dat voor veranderingen van het gezichtsvermogen die optreden na het bereiken van de leeftijd van veertig jaar. Ze vallen in twee categorieën uiteen. Enerzijds betreffen die de gevolgen van een normaal verouderingsproces, verband houdend met spier- en weefselwijzigingen van het oog. Anderzijds kunnen ze blijken van minder onschuldige aard te zijn, en wijzen op verschijnselen die bepaalde beginnende lichamelijke ziekten of kwalen aanduiden, voor welke de mens bij het ouder worden meer vatbaar blijkt.

In het eerste geval kan uitsluitend het voorschrift tot het dragen van een bril het aangewezen en afdoende middel zijn om weer tot het juiste gezichtsvermogen te geraken. Vooral bij veertig-plussers zal het medisch voorschrift tot het dragen van een bril samengaan met een algeheel oogheelkundig onderzoek door de erbij betrokken oogspecialist. Die heeft dan te zelfde tijd de mogelijkheid, bepaalde ziekten of aandoeningen op het spoor te komen, die een gevaar zouden kunnen betekenen voor het gezichtsvermogen en voor het welzijn van de gehele mens.

Zo heeft de oogarts een rol bij de tijdige ontdekking en controle van afwijkingen van algemene aard, die zich ook buiten het oog manifesteren (o.a. hoge bloeddruk, diabetes en verschillende neurologische aandoeningen). In sommige gevallen kunnen dergelijke ziekten leiden tot vermindering van het zichtsvermogen. Van het grootste belang is voorts het vroegtijdig vinden van aanwijzingen in deze leeftijdsklasse van de eerste verschijnselen van glaucoom, waarbij door een verhoogde druk in de oogbol het gezichtsvermogen langzaam wordt aangetast. Tijdige ontdekking van glau-

coom kan dit sluipende verlies van gezichtsvermogen tot staan brengen door een passende medische behandeling.

Het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap wil ten aanzien van de ogen van veertig-plussers voor deze bevindingen in Nederland nader aandacht vragen. Enerzijds als medisch-wetenschappelijk en -maatschappelijk noodzakelijke waarschuwing, anderzijds ter geruststelling van degenen die zich aan een periodiek medisch oogonderzoek gaan onderwerpen. Een op regelmatige tijden te verrichten medische controle door de oogarts — leidend tot een passend brilvoorschrift of tot andere medische voorschriften — blijft evenwel voor hen noodzakelijk. Een noodzakelijkheid waarvan vele veertig-plussers zich onvoldoende bewust zijn.

Het N.O.G. ziet hierin een belangrijk probleem ten aanzien van de volksgezondheid. (*Mededelingen van het N.O.G.*)

Ambtsaanvaarding Prof. Dr. J. A. Oosterhuis (oogheelkunde). — Met het uitspreken van een rede getiteld *Bespiegelingen* heeft Prof. Dr. J. A. OOSTERHUIS op 26 februari het gewoon hoogleraarschap in de oogheelkunde aanvaard. In zijn oratie schetste de hoogleraar de ontwikkeling van de oogspiegel, die in 1850 door VON HELMHOLTZ werd uitgevonden en waaruit weer verschillende vormen van onderzoeksmethoden zijn voortgekomen, waarvan de fluorescentie-angiografie van de oogfundus een der belangrijkste is. Prof. OOSTERHUIS lichtte de ontwikkeling van oogheelkundige behandelingsmethoden toe aan de hand van de lens-extractie die, nadat het „staarsteken” gedurende ongeveer 3000 jaar onveranderd werd toegepast, sinds 1750 een snelle ontwikkeling doormaakte, speciaal in de laatste decennia.

Bij zijn bespreking van het oogheelkundig onderwijs keurde Prof. OOSTERHUIS het klassieke „luistercollege” af. Dit dient vervangen te worden door visuele colleges en mogelijkheden voor visuele zelfstudie. Prof. OOSTERHUIS illustreerde dit door bij zijn oratie dia-positieven te vertonen, hetgeen aan de Leidse universiteit nog niet eerder is gebeurd.

Ten aanzien van de oogheelkundige research merkte hij op dat deze in de eerste plaats ten dienste behoort te staan van de patiëntenzorg, en dat de fundamentele research — eventueel in interuniversitair verband verricht — pas op de tweede plaats komt. (*Persbericht Universitair Medisch Centrum Leiden.*)

Inschakeling provincies bij uitvoering Wet luchtverontreiniging. — De staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Dr. R. J. H. KRUISINGA, heeft de Colleges van Gedeputeerde Staten der provincies uitgenodigd voor een overleg over de uitvoering van een aantal wettelijke regelingen op het gebied van de volksgezondheid waarbij de provincies een belangrijke uitvoerende taak door de wetgever hebben toebedeeld gekregen of nog zullen krijgen.

Vóóruitlopend op deze bespreking en de totstandkoming van de uitvoeringsbesluiten in het kader van de Wet op de luchtverontreiniging heeft de staatssecretaris om een zo spoedig mogelijke inwerkingtreding van deze wet zoveel mogelijk te bespoedigen de provincie twee circulaires doen toekomen.

Verenigingsnieuws

— Het Bestuur van de *Nederlandse Vereniging van Neurochirurgen* is met ingang van 1 februari 1971 als volgt samengesteld: Dr. H. A. D. WALDER, voorzitter; Dr. T. A. LIE, vice-voorzitter; Dr. A. J. M. VAN DER WERF, secretaris-penningmeester. Secretariaat: Parnassusweg 183, Amsterdam-Z.